

NAPREJ

Glasilo Socialistične stranke Jugoslavije.

Izhaja razen ponedeljka in dneva po prazniku vsak dan.

Uredništvo in upravništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6-I.

Stane mesečno 7 din., celoletno 84 din.

Oglasi: prostor 1 × 55 mm 50 p.

Dopise frankirajte in podpisujte, sicer se ne priobčijo. Rokopisi se ne vračajo.

Reklamacije za list so poštnine proste.

„Peka“, z. z. o. z.

Ker ni pričakovati, da bi država sama valutno vprašanje v kratkem moderno rešila, bomo ustanovili zadrugo, kjer bo združeno gospodarstvo temeljilo na moderni pšenični valuti.

Namen zadruge bo predvsem obvarovati člane kakor tudi nečlane gospodarske škode vsled menjave denarne vrednosti.

Vrednostna enota zadruge ne bodo dinarji, temveč kilogrami pšenice (pšenični kilogram, skrajšano: »pk«) in bomo zato imenovali zadrugo »Peka«.

Vse združne knjige se bodo vodile v pk oziroma v stotinkah od pk. Vse blagajniške tiskovine za promet s strankami pa morajo imeti tudi prostor za vpisovanje veljavnega kurza za pk in prostor za vpisovanje zneska v dinarjih.

Vplačevanje in izplačevanje pri zadruzi se bo vršilo v dinarjih po veljavnem kurzu pk.

Veljavni kurz za preračunavanje pk v dinarje in obratno je za ves mesec (od 1. do zadnjega dne v mesecu) povprečna uradna cena pšenice na novosadski žitni borzi v preteklem mesecu.

Če se plačilna vrednost dinarja ustali, ima občni zbor zadruge pravico, določiti trajnejši kurz med pk in dinarjem, oziroma če nastopijo redne razmere, tudi prevesti po takratnem kurzu vse vloge i. dr. na dinarje. V slučaju novega nepravilnega razmerja med pk in dinarjem pa ima upravni svet sporazumno z vladnim nadzorstvom takoj zopet prevesti vse vloge i. dr. na pk enote proti naknadni odobritvi občnega zbora.

Da se vsak v pk vpisani znesek lahko nesporno ugotovi tudi v dinarski vrednosti, zato je voditi posebno knjigo: »Pregled veljavnega kurza za pk«, kjer mora biti pregledno označeno: 1. datum vpisa;

2. veljavni kurz za pk v dinarjih; 3. doba veljavnosti kurza; 4. event. prevedba na dinarje ali obratno. — Vsak vpis v tej knjigi mora biti izvršen pred dobo, za katero velja in osebno podpisan od dveh članov upravnega sveta.

Zadruga »Peka« bo

1. bavila se z vsemi vrstami vzajemnega zavarovanja na pk enote;

2. sprejemala hranilne vloge v pk enotah proti najmanj trimesečni odpovedi (da se onemogočijo špekulacije);

3. ustanovljala lastna podjetja s pk knjigovodstvom;

4. zidala stavbe, ki se bodo odplačevale v pk;

5. dovoljevala posojila na zanesljivo obratovanje v pk;

6. po potrebi otvorila lastno veletrgovino, opravljala vse bančne posle in otvarjala podružnice;

7. rezervne sklade lahko nalagala tudi v pšenici.

Združni delež je 50 pk, t. j. vrednosti 50 kg pšenice s še enkrat tolikim jamstvom.

To so bistveni členi pravil zadruge »Peka«. Če čujemo ugovore, češ, da knjigovodstvo v pk ni »zakonito«, in da država takih pravil ne more odobriti. Takim »juristom« odgovarjamo že vnaprej, da je na temelju knjige »Pregled veljavnega kurza za pk« vselej možno nesporno ugotoviti vsak vpisan znesek v dinarski veljavi. Država, ki bi bila zmožna zaradi takih formalnosti združiti resno stremiljenje po ozdravljenju brezupnih gospodarskih razmer, bi bila pač obsojena, da jo baš te brezupne razmere zadušijo, ne po zakonitih predpisih, pač pa po naravnem zakonu.

Zato pričakujemo od naše države, ki še nismo izgubili vere vanjo, da bo z vse-

mi močmi podpirala našo zadrugo, ki bo posebno v začetku potrebovala predvsem moralne zaslombe. Zavedamo se popolnoma, da je konservatizem v našem ljudstvu še velik.

Nerazsodni, neodločni del prebivalstva tako rad čaka in gleda ob strani, češ »bomo videli, kaj bo iz tega; če bo dobro, pojdemo že potem zraven«. Tako bi jih veliko čakalo na uspehe, ki pa morejo priti le z združenim delom. Kajti svoje gospodarstvo bo mogla zadruga »Peka« razviti in izrabiti tembolj, čim širše kroge bo zavzemala. Tudi zadruga »Peka« bo potrebovala posebno v svojem početku zaupanja. Tega bo zadruga takoj imela, če pokaže država svojo resno voljo s tem, da prevzame na eni strani strogo jamstvo za pravilno poslovanje zadruge (s stalnim državnim nadzorstvom), na drugi strani pa da sama uporablja zadrugo v vseh slučajih, kjer je sama poklicana varovati državljane škode, ki jim preti po padanju denarne vrednosti. Če opozorimo n. pr., da je danes imetje varovancev (sirot itd.) naloženo v navadnih hranilnicah, kjer izgublja dnevno na vrednosti, smo pokazali izmed številnih krivic samo na eno, katero pa lahko država takoj ukine, če odredi zavoljo izjemnih razmer, da se takšna imetja nalagajo pri zadruzi »Peka«. Pupilarno varnost bo država zadrugi kaj lahko priznala, če bo imela količkej dobre volje; zadruga bo rada prikrojila svoja pravila vsem tozadevnim zahtevam. S stalnim strogim nadzorstvom, ki jo zadruga predvsem želi, bo izključena vsaka sumnja nezaupanja.

Zavedamo se tudi, da nobena obstoječa politična stranka ne more izvesti našega načrta v velikem obsegu. Kakor hitro bi nastopila pred politično javnost, bi ji morale nasprotne stranke iz političnih razlogov nasprotovati. Uspeh bi bil zmanjšan in trpel bi zopet

OSKAR WILDE:

Učitelji modrosti.

Od svojega detinjstva je bil navdahnjen s popolno znanostjo o Bogu. Ko je bil še mlad deček, so prihajali svetniki in svete žene so prihajale, ki so stanovale v svobodnem mestu njegovega rojstva, in strmeli nad globoko modrostjo njegovih odgovorov. In ko so mu starši dali moško obleko in brstan, jih je poljubil in zapustil; po svetu je odšel, da bi svetu govoril o Bogu. Zakaj tisti čas jih je bilo mnogo, ki niso vedeli za Boga ali pa je bilo njih znanje nepopolno in so oboževali malike, ki so stanovale v gajih in se niso menili za svoje častilce. In svoje obličje je okrenil proti solncu in potoval. Brez sandala je hodil, kakor je videl svetnike, in na svojem pasu je imel usnjeno torbo in steklenico iz žgane prsti.

In ko je hodil po deželni cesti, ga je obšlo veselje. Izvirajoče od znanosti bož-

je, in brez prestanka je prepeval pesmi Bogu na slavo: in čez nekaj časa je dospel v čudno deželo, kjer je bilo mnogo mest.

In enajst mest je prehodil. Mnogo mest je ležalo v dolini, druga ob bregu velikih rek in zopet druga na holmih. In v vsakem mestu je našel učenca, ki ga je ljubil in mu sledil. In tudi velika množica ljudstva mu je sledila v vsakem mestu in nauk božji se je širil po vsej deželi in mnogo vladajočih oblastnikov se je izpreobrnilo in svečeniki v svetiščih, kjer so ostali maliki, so videli, da so ob pol dobička. In če so opoldne udarjali na boben, ni prihajalo nič več ali pa le prav malo ljudi s pavi in mesnimi darili, kakor je bila pred njegovim prihodom navada v deželi.

Ampak čim več ljudstva mu je sledilo, čim večje je bilo število njegovih učencev, tem večja je bila njegova bridkost. In sam ni znal, zakaj je bila njegova

bridkost tako velika. Vedno je govoril le o Bogu, zajemajoč iz bogate znanosti o Bogu, ki mu jo je padelil Bog sam.

In nekoč zvečer se je napolil iz enajstega mesta, mesta v Armeniji, in njegovi učenci in velika ljudska množica so mu sledili; in šel je na goro in sedel na skalo vrh gore in njegovi učenci so ga obdajali kroginkrog in množica je klečala v dolini.

In svojo glavo je sklonil na roke in se razjokal rekoč svoji duši: »Zakaj sem poln bridkosti in strahu in zakaj mi je tako, kakor da je sleherni učenec moj sovražnik?«

In duša njegova mu je odgovorila rekoč: »Bog te je navdahnil s popolnim znanjem in to znanje si izročal drugim. Zlahten biser si razdelil in oblačilo brez šiva si raztrgal na kosce. Kdor izroča modrost, oropa samega sebe. Podoben si sistem, ki daje svoj zaklad razbojniku. Ali ni Bog modrejši od tebe? Kdo si, da

tisti, ki trpi danes. Tega ne maramo. Zato izjavljamo, da zadruga »Peka« nima uradnih stikov z nobeno politično stranko. Je nepolitično gospodarsko podjetje, ki sprejme rado slehernega poštenjaka v svoj delokrog.

Vabimo vse, ki odobravajo naš načrt zadruga »Peka« in ki jim je do resnega dela za izhod iz sedanjih razruvanih go-

spodarskih razmer, naj se priklone k sodelovanju. Natančnejša pojasnila daje pripravljalni odbor, ki vloži te dni pravila v potrditev. Sprejema tudičasne pristopne izjave. Ustanovni občni zbor bo sklican takoj po potrditvi pravil.

Priljubljalni odbor »Peka«, Ljubljana, poštni predal 168.

Občni zbor Konsum. društva za Slovenijo.

Na Svečnico se je vršil v dvorani hotela »Tivoli« občni zbor Konsumnega društva za Slovenijo. Na občnem zboru so bile zastopane potom svojih delegatov vse prodajalne. Zborovanje so posetili tudi zastopniki našega časopisja in drugih naših organizacij.

Občni zbor je otvoril v imenu nadzorstva z. Udovč. Iz izčrpnega poročila, ki ga je podal v imenu zadruga ravnatelj z. Dražil, posnemamo, da pomenja poslovno leto 1920/21. za zadrugo po letih naglega zunanjega razmaha, velik napredek na poti notranje okrepitve. Zadruga v preteklem letu ni otvarjala novih prodajaln. Vkljub temu pa njen promet neprestano raste. Med tem ko so znašali še pred pol leta njeni mesečni promet od štirih do pet milijonov kron, je prodala v zadnjih mesecih že za nad devet milijonov kron blaga. To je posledica solidnega in sistematičnega dela za notranjo okrepitve zadruga, ki se je postavila v tem letu na tako trdno podlago, da lahko zre mirno vsem viharjem nasproti, ki pretresajo dandanes svetovno gospodarstvo.

V skrbi, da zida trdno in solidno, predlaga načelstvo zadruga občnemu zboru, naj se ustanovi pomožni rezervni fond, v kojega naj plačuje vsak član vsakoletno povračilo toliko časa, da ima vloženi 500 K. Ta znesek pa lahko vsak tudi v gotovini plača. Ta vsota se bo obrestovala po najvišji obrestni meri zadruga hranilnega oddelka.

O tej točki se je vnela dolga in živahna debata. Nekateri delegati so povdarjali, kako težko bo razložiti članom potrebo tega ukrepa. Vendar pa so končno uvideli, da je ta predlog dobro premišljen in nujno potreben. Radi vedno rastoče draginje rabijo danes vsa podjetja, tudi zadruga, vedno več denarja. Pri tem položaju morajo gledati, da dobijo ta denar na posodo od svojih članov, ki s tem nič ne izgubijo, ker je naložen denar v zadrugi dobro in dobičkanosno. Ne bilo bi prav, če bi računala zadruga le na izposojila. Izposojila so danes silno draga.

raznašas skrivnost, ki ti jo je Bog razodel? Nekdaj sem bila bogata in ti si me osiromašil. Nekdaj sem gledala Boga in zdaj si mi ga zakril.«

In znova se je razjokal, zakaj vedel je, da je duša njegova govorila resnico in da je drugim izročal znanost božjo in da se je oprjemal oblačila božjega in je njegova vera v tej meri pešala, kakor je raslo število tistih, ki so mu verjeli.

Sam sebi je dejal: »Nič več ne bom govoril o Bogu; kdor oddaja modrost, oropa samega sebe.«

In čez nekaj ur so prišli k njemu učenci in se mu priklonili do tal rekoč: »Učitelj, govori nam o Bogu, popolna je tvoja znanost o Bogu in razen tebe nima nihče te znanosti.«

In on jim je odgovoril rekoč: »O vseli rečeli v nebesih in na zemlji vam bom govoril, ampak o Bogu vam nočem govoriti. Ne sedaj in ne pozneje vam ne bom govoril o Bogu.«

(Dalej pril.)

Razen tega škodujejo prevelika izposojila pri nečlanih zadruga in solidnosti zadruga gospodarstva. To so bili razlogi, ki so bili za delegate merodajni, da so zgoraj omenjeni predlog načelstva enoglasno sprejeli.

Po debati o računskem zaključku in po poročilu nadzorstva so delegati računski zaključek enoglasno odobrili.

Iz načelstva sta izstopila z. Anton Kristan in Filip Uratnik. Prvi, ker mu je postalo radi velike oddaljenosti od Ljubljane težko sodelovati v neposrednem vodstvu zadruga, drugi ker je prevzel tajništvo Zveze gospodarskih zadruga, kjer se hoče posvetiti predvsem delu za ustvaritev tesnejših stikov med konsumnimi zadrugami v državi, ki jih je treba spraviti v trdnejšo medsebojno zvezo.

Z. Uratnik ostane kot tajnik Zveze gospodarskih zadruga s Konsumnim društvom za Slovenijo itak v najožjih stikih. Nanovo sta bila izvoljena v načelstvo z. Albin Lajovic iz Tržiča in z. Valentin Verhunc iz Ljubljane. Oba novo izvoljena zadruga sta odlična zadruga delavca, ki sta posvečala naši zadrugi vsak na svojem mestu že dosedaj svoje moči. V nadzorstvo so bili izvoljeni z. Kristan, Ahčan (Borovnica), Slakoper in Vlah (Ljubljana).

Tako je ustvaril letošnji občni zbor vse temelje za nadaljni razvoj in napredek zadruga, ki stoji kakor granitna skala v valovanju nestalne dobe. Njeni delegati in organizatorji so ponovno dokazali, da znajo graditi. Njih globokemu in pravilnemu pojmovanju zadruga misli in njih razumevanju za položaj, v katerem se danes zadruga nahaja, se je v veliki meri zahvaliti, da se je zadruga tako mogočno razvila, da je danes v ponos vsemu slovenskemu delavstvu.

Dnevne vesti.

Prva pomoč gledališki krizi. V obeli poslopih Narodnega gledališča v Ljubljani je nabit danes tale razglas: Z ozrom na svoje zdravstveno stanje sem zaprosil kr. vlado, naj me razreši dolžnosti upravnika Narodnega gledališča v Ljubljani itd. — Upravnik Narodnega gledališča v Ljubljani: prof. Frid. Juvančič m. p. — (Mislimo sicer, da je v ista o »zdravstvenem stanju« precej za lase privlečena, vendar je itak vseeno, na kak način gospodje opravičujejo prvi korak k ozdravljenju naših desperatnih gledaliških razmer. Ured.)

Kdo bo? »Slovenski Narod« rdeči kakor stara devica. Govori o krizi v ljubljanskem gledališču in pravi, da vprašanje novega upravnika še ni rešeno. Govorice o izvestnih kandidatih za to čast so baje brez podlage. »Slovenski Narod« nima opravka s samimi letošnjimi zajci, zato nam v tem oziru ne bo dosti dopedal. Dobro vemo, da obstoja v »Narodovih« krogih močna želja, da pride k gledališču zopet g. Govekar, trdimo celo, da je zadeva v tem smislu že rešena in da hoče »Narod« le javnost po kapljicah pripraviti nanjo. Ali nimate sami v g. Gove-

karja dosti zaupanja? Ali dognate o njegovi sposobnosti? Da dovemo po pravici, mi sami smo za to, da pride g. Govekar zopet na površje, če že ni drugega sposobnejšega človeka, da bi spravil našo gledališko sramoto z dnevnega reda in če se sam Oton Župančič ne čuti dolžnega, da uporabi svoje sile v ta namen. G. Govekar bo vsaj zaufane finance našega gledališča spravil iz blata, to vsaj pričakujemo od njega. In še zaradi nečesa drugega smo zanj. Umetnosti v slovenskem (vsaj ljubljanskem) Talijinem hramu ne išče več noben človek, ker je tam kratkoma ne najde. Kar mu nudi, je samo neka vrsta primitivnega začetništva, nič več, nič manj. Vsak misleč človek govori tako: Našemu gledališču je treba, da ga vržejo v skrajno ponižanje, da se javnost nekoč spomni, da je Talijina stavba pravzaprav svetišče in ne hlev.

Skandal pošnega in brzojavnega ravnateljstva pred sodiščem. Delavce z tabačne tovarne in sploh vse oškodovance, ki so jim pošiljali sorodniki dolarje v pismih iz Amerike opozarjamo na razpravo proti »dolarskim princem«, ki se bo vršila pred tukajšnjim sodiščem v ponedeljek, 6. t. m. ob pol 9. zjutraj v dvorani št. 79. Afera »dolarskih princem« mora prav pošteno smrdeti, sicer ne bi naprosil gospod poštni ravnatelj nekega našega poslanca, naj vpliva na naše uredništvo, da ne bi poročalo o škandalu pri našem poštnem in brzojavnem ravnateljstvu. Senzacionalne podrobnosti bomo objavili prihodnjič, kajti naše poštno ravnateljstvo mora ineti neverjetno kosmato vest, ker še do danes ni odgovorilo na dva članka, ki sta izšla v našem listu.

Izpit gospodov načelnikov v ministrstvih. Nekaj današnji meščanski list poroča, da so se vršili dne 23. januarja na begradski gimnaziji izpiti za privatiste. K tem izpitom sta se prijavila tudi dva načelnika ministrstva in trije nadzorniki. Gospoda načelnika sta delala izpit za I. gimnazijski razred, ostali trije pa za III. razred. Profesor za naravoslovje je vprašal gospoda načelnika, naj mu našteje domače živali. Gospod načelnik mu je naštel mačko, psa in konja. Nato ga je vprašal profesor, kaj ve o konju in gospod načelnik mu je odgovoril, da ima konj kopita. Profesor ga je nato opomnil, da ima tudi osel kopita, pa le ni konj. Vkljub pomanjkljivemu znanju je napravil gospod načelnik izpit z dobrim uspehom.

Minister Pucelj in njegova prečudna bolezen. V včerajšnji seji narodne skupščine je interpeliral zemljoradnik Vojislav Lazič ministra Pucija v zadevi živine iz Nemčije, ki jo je prodal samostojni minister Pašičevemu sinu Radoju in še večim bivšim vojnim liferantom. Samostojni minister Pucelj je odgovoril na interpelacijo, da je prodal nemško živino, ker — je bila bolna na gobcu in parkljih! Koliko časa bo še verjelo naše ljudstvo »samostojnim« nesramnežem?

Naša vlada je pripravljena plačevati Karlu letno apanažo. Naši listi so po belgrajskih časopisih poročali, da je sklenila narodna skupščina plačevati ekscelsarju Karlu letno apanažo v znesku več milijonov kron. Češki listi pa so poročali, da so bili v češkem parlamentu neljubo presenečeni zaradi ukrepa naše narodne skupščine. Sedaj poroča »Večer« iz Beograda, da je stavila naša vlada za svojo udeležbo pri plačevanju več pogojev.

Tonček in Peterček. Gospod Oton Župančič je poslal vsem ljubljanskim dnevnikom ne posebno srečen gledališki dopis zoper mojo pritiko Goljivega Pe-

terčka Na ta dopis dobi potrebno pojasnilo v »Jugoslaviji« štev. 29. — Rr. Rječ.

Tiskovna pomota. V včerajšnjem listku »Hiša sodbe« se je po neprevidnosti v tiskarji vrnila v 3. stolpec, vrsta 22., pomota, ki kviri smisel vsega listka. Vrsta 22. je korektura za 12 vrsto, na njeno mesto pa mora priti: morem poslati v nebesa? Zakaj ne?»

Ljubljana.

Zveza šoferjev za Slovenijo ima svoj ustanovni občni zbor dne 11. februarja 1922 v restavraciji »Zlatorog« v Gosposki ulici ob pol 8. zvečer. K obilni udeležbi vabi pripravljani odbor.

Shod ljubljanskih obrtnikov bo v nedeljo, dne 5. februarja t. l. ob 10. dopoldne v dvorani Mestnega doma, na kate-rega opozarjamo vse ljubljanske obrtnike. Vabimo vse obrtnike, naj se shoda, katerega priredi deželna zveza obrtnih zadrug, udeleže v čim večjem številu.

Kulturni vestnik.

Zikov kvartet ponovi koncert v ponedeljek, 6. t. m. točno ob osmih zvečer v dvorani Filharmonske družbe v Ljubljani, in sicer z istim sporedom. — Vstopnice se dobe v predprodaji v pisarni »Glasbene Matice«. Sodrugi, ki zadnjic niso imeli prilike, da posetijo najlepšo glasbeno prireditev te sezone, naj se tega koncerta gotovo udeleže in naj s tem pokažejo, da jim je več do resne duševne zabave kot do predpustnega puhlega meščanskega veseljačenja. Naj si vstopnice pravočasno prikrbe, ker bo dvorana gotovo zopet do zadnjega kotička zasedena.

Dopisi.

Zabukovca v Grižah. V dolžnost si štejem, da odgovorim 23. številki »Novega Časa«. To je članku iz drž. prem. Zabukovca. Vsebinsko se tiče seveda g. Uranjeka, kateri pravi, da ga sodr. Bratec blati v »Napreju«. Samo to hočem povedati našemu sodelavcu Uranjeku, da ne briga ne Brateca ne Uranjeka ona vinarska blagajna popolnoma nič. In da se iz vinarske blagajne plačujejo samo podpore za dolgotrajne bolezni ter za pota zapornikov v slučaju vabljenja k meznim pogajanjem itd., in še za to se vedno skladiče v to postavljenu odbor, kateri odloči, koliko je komu nakazati. Zato je tudi poseben natančni pravilnik. Tako da na ta način ne pristojata Uranjeku nobena potnina za Velenje, če opravlja svojo dolžnost. Pravilnik je v pogled vsakemu delavcu pri blagajničarju Fr. Judec in tudi odobren po glasovanju celokupnega delavstva v Zabukovci. Za vsako izplačano podporo se lahko pokaže lastnoročno podpisano potrdilo. Kar se pa tiče vsiljevanja časopisa »Napreja« in »Delavca«, je to laž. »Napreju« se kolportira tistemu, ki ga hoče kupiti, »Delavca« pa dobi oni, ki plačuje v strokovno organizacijo. Druge pa prosimo, naj ne segajo po krivem po tujem blagu. O propadli Uniji pa ni govora, ker dobro ve vsa Jugoslavija za nje stališče in nje uspehe pri posredovanju med delavstvom in kapitalistom. Povem tudi Uranjeku, naj o višjih oblastih kar molči, kajti, kdor drugim jamo koplje, navadno prvi sam vanjo pade. Kličem pa celokupnemu delavstvu, naj ne posluša ničvrednih obrekovanj, ki nič ne pomagajo, ampak zavedajte se in združite se v skupne vrste, da boste zmagali v razrednem boju za svoj bodoči obstanek.

Blagajnik vinarske zadr. Fr. J.

Kreka pri Tuzli Razmere v tukajšnjem rudniku se z vsakim dnevom slabšajo. Zasluzek rudarja je ostal isti kot je bil 1920 leta, med tem ko so cene potrebščinam poskočile za 100 do 300%. — Da se »potolažijo« sestrađani rudarji, je ministristvo za šume in rude dovolilo rudarskemu uradništvu in poduradništvu znaatne premije, ki imajo očitvno namen — buditi med rudarji skrajno ogorčenost. »dvigniti produkcijo premoga« in — vzbuditi med rudarji skrajno ogorčenost. Torej gg. ravnateljem, rudniškim svetnikom, inženirjem, poslovodjem itd. dajejo premije od 5000—60.000 kron, med tem ko morajo rudarji garati kot sužnji brez vsakega nedejskega odpočitka! — Kakor čujemo, je došlo tudi za rudarje povijšanje plač. Vendar se mi prav dobro zavedamo, da inajvo te govornice namen vzbuditi med delavstvom — upanje in tolažbo, češ: »Le mrni in tibi ostanite in ne iščite pomoči v strokovni oragnizaciji, katere vam tako ne dovolimo; saj bođe tudi za vas boljše — na drugem svetu. — Tudi patriotizem igra tu pomembno vlogo. Če si Srbinišovinist, imaš prednost v vsakem oziru. V boljše in lahke službe se pozivajo elementi brez vsake šolske izobrazbe in sposobnosti. Brivci, peki, mlinarji, jamski vozači, nekvalificirani delavci zasedajo odgovorna mesta in čuvajo »prevratne elemente«, da ne bi kdo zahteval večji kosček kruha! Za take »protidržavne elemente« je pa policija in volovska žila, da ia kdo ne spregovori o strokovni organizaciji. Seveda to se gospodi zelo dopade. Dela karkoli se ii poljubi, delavec pa trpi in strada, pravice nimaš ne tukaj ne tam! — Obtoženi rudarji trpijo še vedno po ječah. Razprava se vleče na dolgo in široko. Družine obtoženih stradajo, da je groza. Brez vsakega zasluzka že čez leto dni se nahaja žena obtoženca Karla Železnika s sedmimi malimi otroki (najstarejša 16-letna hčerka je zblaznela od tuge in strahu). Izdatna pomoč tem siromakom je otežkočena, ker se delavstvo boji dajati podporo v strahu pred policijo, katere oko pazljivo bdi nad takimi slučajji. — Merodajne oblasti naj energično posežejo v to gnezdo korumpiranega in krivičnega reda. če imajo pošteno voljo vsaj malo pomagati poštenim trpinom! — Drugič več! — Slovenski rudarji v Bosni. — (Mi smo že opetovano pozvali naše poslance, da naj intervenirajo na pristojnem mestu, ker nikakor ne smemo dopustiti, da bi se postopalo z delavci kakor z neumno živino. Dan za dnem nam prihajajo iz rudniških revirjev strahotna poročila o dogodkih, ki so v resnici balkanska. Zato pričakujemo, da bomo kmalu prejeli poročila o interpelacijah v parlamentu. Op. ured.)

Po svetu.

— **Železničarska stavka v Nemčiji končana.** Vrhovno vodstvo železničarjev je sklenilo pozvati stavkujoče zopet na delo, ker je vlada pristala na zahteve železničarjev.

— **Igralnice v Monakovu** pogrešajo ruskih princev in knezov, ki so v blaženih časih carizma puščali milijone v Monte Karlu. Ruski knezi so zadovoljni, če dobe sedaj dovolj jesti in piti. Da ne stradajo, skrbje dobre zavezniške vlade. Ampak posestev, ki so jim jih konfiscirali boljševiki, ne dobe več nazaj in tako so oboji žalostni: Lastniki igralnic v Monte Karlu in ruski knezi. Tudi marsikatera lepotica, ki se jim je prodajala, jih pogreša.

UTRINKI.

Kristjani imajo popolnoma prav, če trdijo, da je krščanstvo že rešilo socialno

vprašanje. Ali rešilo ga je le v ideji, ki je pa obnemogla vpričo materialnih dejstev. Prav tako bi se lahko oglašili Kitajci in Indii s trditvijo, da so ga rešili še pred krščanstvom. In imeli bi enako prav, in enako bi se motili.

Krščanstvo ima lepe nauke. Ono uči ljubezen do bližnjega, in to je gotovo lep zakon. Ono zahteva od ljudi, da naj vsak ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe. In to je v teoriji popolna rešitev socialnega vprašanja. Če ljubiš svojega bližnjega kakor samega sebe — in po evangeliju je vsakdo tvoj bližnji, pomeni to, da se ne more nikomur slabše goditi kakor tebi. Ker velja nauk za vse enako, bi moral vsak človek enako ljubiti vsakega človeka kakor samega sebe, torej bi se moralo vsem enako goditi, nihče ne bi smel trpeti pomanjkanja. Če je na svetu tudi obilica in luksuz, ga morajo biti deležni vsi, kajti nihče ne sme biti zapostavljen in nihče ne favoriziran v ljubezni. Le da v praksi ni tako.

Škof pomenja nadzornik. To je duhoven, ki kot drugi ščurki poseduje čudno lastnost, da zapusti potomstvo, ne da bi sodelovala žena. Drugače je to jako težaven poklic in velika odgovornost povzroči, da vsak škof odebeli.

Gospodarstvo.

Zagreb, devize: Berlin 150 do 152,5, Bukarešta 230, Milan 1415—1425, London 1317—1318, Newyork ček 304,5 do 308,5, Pariz 2558—2565, Praga 570 do 580, Švica 6020, Dunaj 3,80—3,95, Budimpešta 46,60—46,90. valute: dolarji 303,5—304,5, marke 150—154, lire 1400 do 1409, levi 220—225, napoleonori 1130 do 1160.

Izdajatelj: Zvonimir Bernot (v imenu pokr. odb. SSJ).

Odgovorni urednik: France Svetek.

Tisk Učiteljske tiskarne v Ljubljani.

LEPOTA

kože, obraza, vratu, rok, tako kakor tudi lepa rast las, se morejo samo skozi razumno nego lepote doseči. Tisočera pripoznanja so dospela od vseh dežel sveta za lekarnarja Fellerja:

„ELSA“ LILIJNO MLEČNO MILO najbolje blago, najfinejše „milo lepote“; 4 kosi z zamotom in poštnino 98 K.

„ELSA“ OBRAZNA POMADA odstrani vsako nečistost kože, solnčne pege, zajedance, nabore, i. t. d., naredi kožo mehko rožnato-belo in čisto; 2 porcelanasta lončka z zamotom in poštnino 52 K.

„ELSA“ TANČURINA POMADA ZA RAST LAS krepi kožo glave, preprečuje izpadanje, lomljenje in cepanje las, zaprečuje prhut, pre-rano osivelost i. t. d. 2 porcelanasta lončka z zamotom in poštnino 52 K.

PRODAJALCI ako naročijo najmanj 12 kosov od jednega predmeta dobijo popust v naravi.

RAZNO: Lilijno mleko 15 K; Brkomaz 8 K; najfinejši Hega-puder Dr. Klugera v velikih originalnih škatuljah 30 K; najfinejši Hega zobni prašek v patent škatuljah 30 K; puder za gospo v vrečicah 5 K; zobni prašek v škatuljah 7 K; v vrečicah 5 K; Sachet dišava za perilo 8 K; Schampooon za lase 5 K; rumenilo 12 listkov 24 K; najfinejši parfam po 40 in 50 K; Močna voda za lase 58 K. Za te razne predmete se zamot in poštnina posebej računa.

EVGEN V. FELLER, lekarnar, STUBICA donja Elsatrg št. 334 Hrvaško.

Večje industrijsko podjetje na Hrvaškem
išče nekaj

ključavničarjev, strugarjev, kotlarjev in mizarjev.

Stanovanje pripravljeno. Ponudbe naj se pošljejo:

J. Mahorko, d. z o. z., Maribor, Slovenska ulica št. 8.

Velike fotografije!

povečane po vsaki
sliki, društvene
skupine, legitima-
cije za železničarje

izvršuje najfineje po zmernih cenah.

Fotograf „PELIKAN“, Celje, zraven hotela Union.

OBRTNA NAZNANILA.

Prva produkt. zadruga krojačev

Maribor, Ruška cesta 5

priporoča obleke za moške in
ženske po zmernih cenah in
dobre kakovosti.

Prva mariborska

delavska pekarna v Mariboru,

Tržaška cesta št. 38, tel. 324,

priporoča

dober kruh in žemlje.

**Gostilna
"LJUDSKI DOM"**

Maribor

Ruska cesta št. 7

priporoča

izbornu kuhinjo in pijačo.

N. BRUNO MILJANIČ

tovarna kanditov in slaščičarna
najnižje cene in vsak čas sveže blago.
Maribor, Tržaška ulica 4.

Ure budilke, n-

haške, verižice,

zlatino, srebrni o, očala

in poročne prstane

kupite najboljše pri

A. Lečnik,

urar in zlatar,

Celje, Glavni trg št. 4

Popravila dobra in točna.

Zlomljeno zlato in srebro pla-

čujem po najvišji ceni.

Sprejmejo se takoj 2-3

krojaški pomočniki,

prvovrstni delavci, pri tvrdki
SCHWAB & BIZJAK,
Ljubljana, Dvorni trg 3.

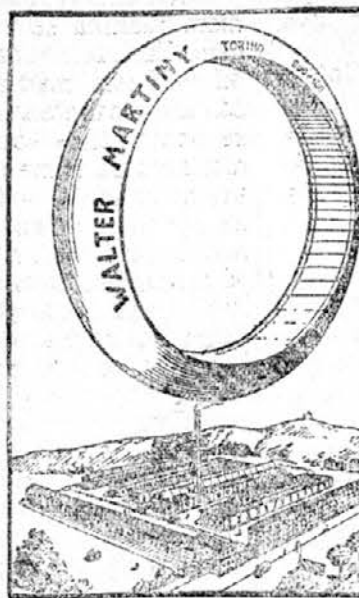
Klobuke in slamnike

vseh vrst od preprostih do
najfinejših dobite vedno v
tovarni za slamnike in klobuke

FRANJO CERAR,

v Stobu, pošta Domžale pri Ljubljani.

V popravilo prevzema tudi
vsa tozadevna dela ter pre-
oblikuje po najnovejši modi.
V Ljubljani se sprejemajo
pri tvrdki Kovačević i Teršan
v Prešernovi ulici 5, kjer
so tudi vsi vsorci vedno na
razpolago.

M. Kuštrin,

Tehnični, elektro-tehnični in
gumijevi predmeti vseh vrst
na drobno in debelo.

Glavno zastopstvo polnih
gumijevih obročev za to-
vorne automobile tovarne
Walter Martiny, Torino.

Hydraulična stiskalnica za
montiranje gumijevih obro-
čev v centrali, Ljubljana,
Rimska cesta 2. Prevozno
podjetje za prevoz blaga
celih vagonov na vse kraje,
za kar je na razpolago
10 tovornih avtomobilov.

CENTRALA: Ljubljana, Rimska cesta 2.
Telefon št. 585.

Podružnice:

Ljubljana, Maribor, Beograd,
Dunajska cesta 20, Jurčičeva ulica 9, Knez Mihajlova
tel. št. 470. tel. št. 133. ulica 3.

Priporočamo tvrdke

JOSIP PETELINC

Liubljana

S. Petra nasip št. 7.

Najboljši šivalni stroji

za rodbinsko in obrtno
rabo, vse potrebščine
za šivilje, krojače, čevljarje.
Srajce, kravate, bluze, višice, nože i. t. d.
Galanterijsko blago na drobno
in debelo.

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani
prodaja

iz slovenskih premogovnikov

velenjski, šentjanski in trboveljski premog

vseh kakovosti v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov
za domačo vporabo kakor tudi za industrijska podjetja
in razpečava

Ia čehoslovaški in angleški koks za livarne in domačo
vporabo, kovaški premog in črni premog.

Naslov:

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani, Nunska ulica 19.

Oblačilnica za Slovenijo,

r. z. z o. z. v Ljubljani

priporoča ogled svoje

zaloge manufakture

Izključno češki izdelki!

Ravnokar prispeva blago od mnogih čeških tovarn. Prispela
je tudi izbrana zaloga damskega blaga od brnske tvrdke
STIASNY & SCHLESINGER.

Glavno skladišče v „Kresiji“, I. nadst. Poseben vhod iz
Lingarjeve ulice 4. Detajlna prodajalna v Strlarjevi ulici 5.
Podružnica v Somboru.